

Vyřizuje: Mgr. et Mgr. Kristýna Plašilová

asistentka poslance

Mgr. et Mgr. Jakuba Michálka

plasilovak@psp.cz tel. 728 859 187

Doručovat: do datové schránky 4memzkm

Datum: 18.03. 2021

Vážený pan Jan Hamáček

1. místopředseda vlády a ministr vnitra

Ministerstvo vnitra České republiky

Nad Štolou 3

poštovní schránka 21 170 34 Praha 7

odesláno do datové schránky: 6bnaawp

v kopii:

Doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D.

ministr zdravotnictví

Návrh urychleného přijetí opatření motivujících ke zvýšení dodržování nařízené karantény či izolace a urychlení zvládnutí pandemie nemoci COVID-19

Vážený pane ministře,

dovoluji se na Vás obrátit s návrhem právní úpravy, která si klade za cíl zvýšit dodržování nařízené karantény či izolace, a tedy by měla urychlit zvládání pandemie nemoci COVID-19.

Podle dostupných dat až 40 % osob, kterým byla nařízena izolace či karanténa, což je k dnešnímu dni 49 012 osob, toto opatření nedodržuje. Celkem to znamená, že mimo bydliště se pohybuje cca 19 605 osob, kteří jsou rizikoví z hlediska šíření nákazy COVID-19. Z dat vyplývá, že je kontrolována pouze každá 500. karanténa, tedy drtivá část přestupců se nemusí obávat postihu. Tato čísla považuji za extrémně vysoká a znamenají značné riziko pro další zvládání pandemie. Pokud nakažení a podezřelí z nákazy nebudou brát vážně povinnost izolace či karantény a budou se pohybovat po společnosti s vysoce nakažlivou britskou mutací, nepomohou nám žádné jiné prostředky boje s nemocí a naopak umožníme viru snadnější šíření a riziko vzniku ještě nebezpečnějších mutací, které se přizpůsobí slabým místům našeho sociálního a protiepidemiologického systému.

Považuji tedy za nezbytné **motivovat osoby ke skutečnému dodržování karantény**. Tato motivace musí být jak pozitivní, tak negativní. Jedině zodpovědným chováním můžeme pandemii zvládnout.

Z **pozitivních opatření** už byl schválen mimořádný příspěvek ke katenténě. Navrhuji též co nejrychleji schválit **zvýšení ošetřovného**, které, jak je mi známo, je již delší dobu v legislativním procesu, ale leží neprojednané na Úřadu vlády již od 4. března. (Přestože je navrhováno schválení v legislativní nouzi, jde tedy o otázku, která i z pohledu předkladatelů musí být řešena v řádu dnů!) Chápu, že návrh je předmětem politických sporů, ale domnívám se, že jde o příliš vážnou věc, která musí být řešena s nejvyšším urychlením. Poslanecký klub Pirátů je připraven tuto úpravu podpořit.

Vzhledem k výše uvedeným vysokým číslům je však zřejmé, že čistě pozitivní motivace nestačí, a je třeba **zvýšit intenzitu kontroly dodržování karantén a izolací**. Z předchozích jednání s vedením rezortu zdravotnictví je mi známo, že hlavní překážkou jsou nedostatečné kapacity krajských hygienických stanic. Navrhuji proto, aby bylo možné jejich posílení kapacitami jiného orgánu veřejné moci.

Konkrétně navrhuji upravit zákon o ochraně veřejného zdraví, aby - po dobu nezbytně nutnou během této pandemie (např. během stavu pandemické pohotovosti) - bylo možné **posílit kapacity KHS příslušníky Policie ČR a Armády ČR,** případně jiného správního úřadu, který vláda považuje za vhodný. Poznamenávám, že obdobnou úpravu jsme navrhovali již ministerstvu zdravotnictví při projednávání pandemického zákona, ale nebyla přijata. Není přeci obhajitelné, že dnes přetížení zaměstnanci krajských hygienických stanic by měli za současného stavu dělat více kontrol a řešit zjištěné přestupky. Současně je z prezentovaných čísel zřejmé, že alokace kapacit Policie ČR na podporu řádného naplnění účelu izolace a karantény má výrazně vyšší pozitivní efekt než pouhé hlídkování v parcích a ulicích a zásahy proti zdravým lidem na ulici, u kterých je řádově nižší pravděpodobnost šíření nákazy.

Pro vyloučení pochybností je třeba připomenout, že kontroly nejsou nic nového, probíhají již dnes, akorát s nedostatečnou kapacitou. Týkají se pouze osob s prokazatelně nařízenou karanténou či izolací, které v případě porušování opatření svým nezodpovědným chováním pro všechny zvyšují riziko nákazy a ohrožení zdraví vlastního i blízkých, přispívají k velkým ekonomickým škodám a oddalování normálního života. U kontrol nedochází ke vstupu kontrolující osoby do obydlí, pouze se ověřuje (např. přes zvonek či okno), že daná osoba dodržuje podmínky karantény. Alternativně vláda může občanům nabídnout v rámci Chytré karantény dobrovolnou funkcionalitu, že se se souhlasem osoby ověří její přítomnost doma na dálku, nebo nahlásit neodkladnou a jinak neřešitelnou cestu ven, což opět umožní soustředit vzácné kapacity krajských hygienických stanic na činnosti jako je trasování či prevence šíření pandemie. Toto jsme navrhovali již loni v dubnu v plánu Budoucnost řešíme teď. Obecně se jeví jako zcela nespravedlivé a iracionální, aby 10 milionům občanů bylo dlouhé měsíce nařízeno zůstat doma a nesměli cestovat mimo obec, zatímco 20 tisíc vysoce rizikových lidí "trajdá" venku.

Zmiňované oprávnění by mohlo vyplývat buď přímo ze zákona, nebo by bylo možné v zákoně vytvořit speciální zmocnění k uzavření veřejnoprávní smlouvy. Veřejnoprávní smlouva je právně složitější konstrukce vyžadující určitý čas na přípravu, ale má tu výhodu, že by umožňovala operativně měnit rozsah zapojení Policie a Armády, a případně i zapojovat další orgány veřejné moci, pokud by se situace nadále zhoršovala (například celní správu).

Taková úprava žádá samozřejmě změnu zákona, z časových důvodů nepovažuji za vhodné ani potřebné ji předkládat jako samostatný návrh zákona. V Poslanecké sněmovně nyní čeká na projednání "Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový

zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů" (**sněmovní tisk 1152**). Tento zákon sice neotevírá zákon o ochraně veřejného zdraví, ale věcně se věnuje postihování porušení krizových opatření. Nejednalo by se tedy z mého pohledu o takzvaný přílepek.

Upozorňuji také na skutečnost, že je třeba ve spolupráci s resortem zdravotnictví náležitě doplnit úpravu doručení rozhodnutí o karanténě a izolaci, aby každá taková osoba byla náležitě a prokazatelně vyrozuměna, aby případná sankce u každého přestupce byla spravedlivá a přiměřená a obstála u správního soudu. Pokud by byl takový pozměňovací návrh předložen, **jsem připraven jej podpořit**, a stejně tak **podpořit i návrh zákona jako celek** (samozřejmě za předpokladu, že zde nebudou další nepřijatelné pozměňovací návrhy).

Obavy, že takové řešení bude v rozporu s právem upravující ochranu osobních údajů, **nejsou na místě**. Ve chvíli, kdy bude zpracování prováděno na základě veřejnoprávní smlouvy předvídané v zákoně, nota bene orgánem veřejné moci, jedná se o situaci, která je předvídána v čl. 9 odst. 2 nařízení GDPR, konkrétně v písmenech g) a i). Zejména písmeno i) je zamýšleno právě na takovéto situace.

Vážený pane ministře, vzhledem k tomu, že taková právní úprava je značně komplexní a její předložení jako poslaneckého návrhu by zabralo cenný čas, dovoluji si vás požádat o urychlené vypracování takové úpravy, případě jiné úpravy která umožní srovnatelně navýšit kapacity KHS.

S úctou

Mgr. et Mgr. Jakub Michálek předseda poslaneckého klubu Pirátů

Podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, má úkon učiněný pověřenou osobou prostřednictvím datové schránky stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný.